

OD REDAKCJI

Żyjemy w świecie, który zmienia się w sposób wręcz spektakularny. Rosną także oczekiwania w stosunku do sektora publicznego. To na organizacjach publicznych w dużej mierze ciąży odpowiedzialność za ochronę przed galopującymi zmianami ekonomiczno-społecznymi, ale przede wszystkim za realizację różnorodnych potrzeb społecznych. To do nich obywatele kierują swoje oczekiwania, choćby dotyczące podniesienia jakości czy rozszerzenia dostępu do niektórych usług publicznych, szerzej – rozwiązywania problemów albo dotychczas nierozwiązywalnych, albo też ujawniających nowe dylematy sfery publicznej. Stąd stale rośnie potrzeba naukowej refleksji nad problemami zarządzania publicznego. Dlatego w obecnym numerze staramy się przyjrzeć „typowym” problemom zarządzania publicznego, ale także sferom stosunkowo nowym i słabo rozpoznanim w subdyscyplinie. Mowa tutaj o zagadnieniach związanych z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym jako przedmiocie zarządzania oraz kwestiach związanych z rolą kobiet w sferze publicznej, jak również zagadnieniach związanych z wyrównywaniem szans kobiet w życiu społecznym.

Tom otwiera temat dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, jak również zagadnień związanych z zarządzaniem dziedzictwem, jako obszarem zarządzania publicznego. Na początek opracowanie Anny Góral, pt. *Ekologia dziedzictwa. Przyczynek do tematu*, w którym autorka podejmuje próbę zaproponowania nowego spojrzenia na dziedzictwo kulturowe z perspektywy koncepcji ekologicznych. Opierając się na literaturze przedmiotu oraz posiłkując się wnioskami z dotychczasowych badań własnych, Góral stara się na nowo zdefiniować i zrozumieć fenomen dziedzictwa kulturowego.

W kolejnym artykule, autorstwa Izabeli Kapery, pt. *The Relationship between National Parks and Local Governments in the Area of Tourism Development in Poland: Collaboration, Opportunities and Challenges*, została dokonana analiza zakresu współpracy parków narodowych z władzami samorządowymi na rzecz rozwoju turystyki. Zaprezentowane przez autorkę badania nie tylko są interesujące z perspektywy ochrony cennego dziedzictwa przyrodniczego, ale przede wszystkim mogą pomóc w pełniejszym rozpoznaniu relacji oraz zbadaniu oczekiwań przedstawicieli parków wobec władz samorządu terytorialnego i konsekwencji nakreślenia dróg wiodących do ulepszenia wspólnie prowadzonych działań.

Kolejne trzy opracowania poświęcone są kwestiom związanym z równością płci, wyrównywaniem szans kobiet i ich wpływem na życie społeczne i w efekcie zarządzanie publiczne. W pracy Ewy Bogacz-Wojtanowskiej i Sylwii Wrony *Zjawisko feminizacji organizacji pożytku publicznego w Polsce działających na rzecz kobiet* znajdziemy rozważania na temat skali aktywności kobiet w polskich organizacjach pożytku publicznego, które zostały zidentyfikowane jako działające na rzecz kobiet. W szczególności ocenie poddano udział kobiet we władzach

organizacyjnych, a także przeanalizowano cele statutowe i sposoby ich realizacji oraz sfery nieodpłatnych działań w zakresie problemów kobiet.

Z kolei Justyna Wojniak w opracowaniu *Responsible Research and Innovation. How to Put Gender Equality into Practice?* analizuje działania poświęcone koncepcji odpowiedzialności na polu badań i innowacji, jakie były w ostatnich latach prowadzone przez Komisję Europejską. W szczególności odnosi się do kwestii różnorodności i równości płci w sektorze badań i innowacji, jak również prezentuje dobre praktyki w zakresie wyrównywania szans kobiet w nauce w Unii Europejskiej. I wreszcie Olga Zajkowska w artykule *Self-employment and Motherhood – What Can We Infer from the Survey Data?* przedstawia analizę porównawczą badań samozatrudnienia matek w państwach Unii Europejskiej, które w literaturze przedmiotu uznawane jest jako narzędzie przyczyniające się do równoważenia życia rodzinnego i zawodowego, choć nadal brakuje przekonujących dowodów, potwierdzających tę tezę.

Kolejne opracowania odnoszą się już *stricte* do najważniejszych problemów zarządzania publicznego. Zbysław Dobrowolski w tekście *Prolegomena badań planowania strategicznego działalności pożytku publicznego* przekonuje, że koncepcja *public governance* wymaga kooperacyjnego rozwiązywania problemów społecznych, a współdziałanie organizacji napotyka ograniczenia. Jednym z nich są braki w planowaniu strategicznym działalności pożytku publicznego. W artykule przedstawiono autorską definicję tego planowania i typologię strategii działalności pożytku publicznego.

Z kolei celem artykułu Pawła Romaniuka *Doskonalenie zasobów administracji samorządowej jako cel operacyjny „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego”* było wskazanie głównych działań w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w administracji samorządowej ze szczególnym uwzględnieniem planowania, realizacji, treści oraz oceny efektywności szkoleń jako narzędzia doskonalenia kadr. W opracowaniu odniesiono się także do zapisów *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego*, gdzie kwestie doskonalenia kadr administracji są wskazane jako cel operacyjny.

I wreszcie ostatni artykuł w obszarze zarządzania publicznego odnosi się do samorządowych kolegiów odwoławczych, które są organami wyższego stopnia w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego. Jako specyficzne instytucje kontrolne, kolegia są gwarantem ochrony praw obywateli, a także prawa do dobrej administracji. W opracowaniu Karola Króla i Krzysztofa Gawrońskiego *Analiza działalności samorządowych kolegiów odwoławczych w Polsce w latach 2012–2015* znajdziemy szersze prezentacje ich działalności, przygotowane w oparciu o informacje roczne z działalności kolegiów.

Na zakończenie artykuł autorstwa Karola Waligóry *Edukacja w państwach BRICS*, w którym rozwinęto problematykę wzrostu gospodarek państw Brazylii, Rosji, Indii, Chin oraz Republiki Południowej Afryki w ostatnich dekadach XX i na początku XXI w. Na podstawie badań delfickich autor stara się wskazać przyczyny tego wzrostu i wpływ edukacji na rozwój tych państw.

Zapraszam do lektury!

Ewa Bogacz-Wojtanowska